

als buitenland zijn hierover weinig gegevens — zou deze kunnen worden gebruikt als indicator, zodat men sneller zou kunnen ontdekken wanneer bepaalde afwijkingen in frequentie toenamen. Er zijn echter nog diverse facetten betreffende dit onderzoek, die nader dienen te worden bestudeerd, zoals de etiologie, welke afwijkingen dienen te worden geregistreerd, hoelang de observatieperiode dient te zijn, wanneer een her-onderzoek moet plaatsvinden, of de perinatale sterfte bij het onderzoek moet worden betrokken.

Eerst zal de statistische betrouwbaarheid van verschillende methodes, die kunnen worden gebruikt, met deskundigen worden besproken. Ook is reeds contact opgenomen met het College of General Practitioners in Engeland, alwaar een onderzoek naar congenitale afwijkingen lopende is. Tevens zal het verslag van het symposium te Bussum (Prof. Van Creveld) worden bestudeerd.

De C.W.O. is zich er van bewust, dat nog veel werk zal moeten worden verricht, alvorens tot een jaaronderzoek betreffende dit onderwerp kan worden overgegaan. Zoals bij elk onderzoek is ook hier duidelijk, dat bij nadere bestudering meer moeilijkheden worden ontmoet dan aanvankelijk werd gedacht.

Van der Sande

UIT DE CENTRA

Centrum Apeldoorn

Het eerste jaar dat het houden van centrumvergaderingen niet de enige activiteit van de leden van ons centrum is geweest, was 1962.

Er werken thans drie discussiegroepen: de eerste groep, de psychosomatische, in samenwerking met het centrum Arnhem, hield maandelijks twee bijeenkomsten, die steeds, voorzover zij tenminste niet met vakantie waren, door alle tien groepsleden werden bijgewoond. De groep is goed op elkaar ingesteld en werkt met veel enthousiasme onder leiding van Dr Kaas uit Arnhem; de tweede groep, die niet onder leiding van een specialist werkt en maandelijks bijeenkomt, behandelt onderwerpen uit de seksuologie en heeft zich dit jaar voornamelijk bezig gehouden met het onderwerp anorgasmie; de derde groep onderzoekt de mogelijkheid van samenwerking van huisartsen met een maatschappelijk werkster; van Es is van deze groep, die wekelijks bijeenkomt voor casusbesprekingen, de promotor.

De oprichting van andere groepen wordt nog overwogen teneinde alle centrumleden de gelegenheid te geven lid van een goed lopende groep te zijn. Aan twee groepsonderwerpen wordt nog gedacht: de invloed van het wonen op de klachten van patiënten, en de perinatale sterfte.

Voor de groepsbijeenkomsten, die steeds in de huiskamer plaatsvinden, wordt een plooibaar schema aangehouden, bijvoorbeeld de tweede en vierde woensdag van de maand.

Er werden in totaal vijf centrum-bijeenkomsten gehouden. Drie vergaderingen werden besteed aan huishoudelijke zaken, gecombineerd met casuïstiek over de „tweede patiënt van het spreekuur“. Op een vergadering werd de Leidse polikliniek interne geneeskunde besproken en eenmaal was het Medisch Opvoedkundig Bureau onze gast en werden wij ingewijd in de werkwijze van dergelijke bureaus, hetgeen voor vele huisartsen nieuwe gezichtspunten opleverden.

Het is langzamerhand traditie geworden dat ons centrum, samen met de kring Apeldoorn van de Maatschappij voor Geneeskunst, in september een artsendag organiseert, waarbij zo mogelijk raakpunten bestaan met andere disciplines. Ditmaal was het onderwerp voor medici, geestelijken en predikanten: Pregestagene stoffen. De dag was bijzonder geslaagd; de voordrachten en de discussie stonden op zeer hoog plan.

Voor het eerst werd in ons centrum de behoefte gevoeld af en toe een bestuursvergadering te houden. Er werden dit jaar drie dergelijke bijeenkomsten gehouden; het blijkt vruchtbare te zijn om huishoudelijke zaken snel, en petit comité, te bespreken.

Aan het N.H.G.-jaaronderzoek werd door geen der leden deelgenomen; behalve het bestuurslid van Es, telt ons centrum geen leden van landelijke commissies.

Plannen voor het komende jaar: behalve voortzetting en, zo mogelijk, uitbreiding van de werkzaamheden der discussie-

groepen, zullen wederom een aantal centrumbijeenkomsten worden gehouden waarop zal worden getracht antwoord te geven op de zeer vele vragen die bestaan op het gebied van de psychotherapie. Het is de bedoeling, dat diverse specialisten onderdelen van en indicaties voor psychotherapie zullen komen inleiden.

Het centrum telt zeventien leden en een buitengewoon lid. Er zijn drie bestuursleden, de functie van correspondent is onvervuld door vertrek naar elders van Wartena. Oeges ver trok om een functie te aanvaarden bij de industrie.

W. P. C. Knuttel, secretaris

Centrum Oost-Brabant

Jaarverslag 1962. Eindigde 1961 met een hoogstaande discussie-avond met Tegelaers (kinderarts) en Pynenburg (huisarts) als inleiders van het onderwerp: Atypische pneumonieën bij kinderen, januari 1962 bood een eerste interessante zes-weekse discussie-avond met Gerards (gynaecoloog) als spreker, die goede vragen van twee leden beantwoordde en een kernachtig overzicht gaf van de gynaecologie, voorzover die bij de huisarts thuisvoert. Het verslag zal mogelijk toch nog in een vorm worden gegoten, welke huisarts en wetenschap kan opluisteren.

In maart bleek, dat één avond te kort is om zich met de internist Alers te verdiepen in enkele onderdelen van de hypertensie. De gevaren van het werkelijk zoutloze dieet, waardoor de nieren deze functie als het ware afleeren, vooral indien men ook salidiuretica voorschrijft, het toepassen van bloeddrukverlagende middelen, wanneer dit niet nodig is en ook de voor de patiënt hinderlijke bezwaren van deze middelen, werden besproken. De prognose hangt niet af van de hoogte van de diastolische druk alleen, maar meer nog van de kwaliteit van het vaatstelsel.

Hypertensiëpatiënten dienen geregeld in fundo oculi te worden gecontroleerd en inderdaad gelukt het tegenwoordig, in tegenstelling tot vroeger, verbeteringen objectief aan te tonen.

Op zoek naar een gezamenlijke actie van het centrum, werd door het bestuur in mei voorgesteld een onderzoek voor te bereiden naar het gebruik van slaapmiddelen bij drie rubrieken patiënten, namelijk praktijken van respectievelijk vrijwel uitsluitend fabrieks personeel, van landbouwende bevolking en van zuiver intellectuelen en particulieren in een stad. Helaas kwam de vergadering niet tot daden. Eenvoudiger uitvoerbaar scheen — onder vurige aanmoediging van Kortenhorst — een nikkelallergie-enquête. De getallen zijn echter klein en aan het einde van het jaar moest van een tanend geheel worden gesproken.

In september droeg de oogarts Tillemans op geestige wijze zijn inzichten voor inzake voor de huisarts belangrijke punten in de oogheelkunde. Het vraaggesprek was heel leerzaam. Op de bijeenkomsten in november en december trachtte het centrum nu eens op eigen kracht een onderwerp aan te pakken en wel zoals het centrum Alphen aan den Rijn pleegt te doen. Ons leek het vruchtbaarder enkele leden geheel onvoorbereid, overeenkomstig de praktijk, hun vermoedelijke wijze van handelen in bepaalde gevallen uiteen te laten zetten. Er kwamen onverwachte kwesties aan de orde, waarin men alleen moet decideren, met vervaardigende gevolgen. Het gevaar kwam ter sprake van het als het ware „afbreken“ van het contact met een patiënt door te zeggen dat er niets is, waardoor de huisarts in het geval de patiënt niet middels de ziekte wet

RICHTLIJNEN VOOR AUTEURS

Bijdragen worden bij voorkeur tegemoet gezien in machineschrift, in duplo, met toepassing van een brede kantlijn en op ten minste anderhalve regel afstand getypt. Men besluite het artikel met een korte samenvatting.

huisarts en wetenschap

6de JAARGANG · No 7 · JULI 1963

Inhoud:	blz.
F. L. J. Jordan: De huisarts en de patiënt, die behandeld wordt met anticoagulantia	213
A. C. G. van Proosdij: Over braken, prikkelhoest en vermageren	220
Verbetering	220
J. F. de Wijn: Geneeskundige aspecten van het veranderende Nederlandse voedingspatroon	221
J. C. H. M. van der Meulen: Behandeling van brandwonden	235
Astma-nazorg conferentie	237
Towards better general practice	238
Referaten	239
Boekbespreking	241
Het lezen waard	241
Boerhaave-cursus hypertensie	242
Uit de notulen	242
Uit de C.W.O.	242
Uit de centra	243
Aanvullende ledelijst	244

Redactiecommissie: A. Hofmans, voorzitter, Rotterdam — G. J. Bremer, Nieuwkoop — K. G. Brühl, Amsterdam — A. E. Denekamp, Hengelo (O) — D. C. den Haan, Leiden.

Redactiesecretaris: J. J. van Mechelen.

Secretariaat Nederlands Huisartsen Genootschap: Keizersgracht 327, Amsterdam-C., telefoon 020-64043.

Redactiesecretaris: Keizersgracht 327, Amsterdam-C., telefoon 020-242535.

Administratie, abonnementen, advertenties:

Fa. J. H. Kruijt, Uitgever, Groot Hertoginnelaan 28, Bussum, telefoon 02959-16155; postgiro: 142554.
Abonnement f 17,50 per jaar; voor studenten f 7,50; voor het buitenland f 20,—; losse nummers f 2,—.

Druk: Verweij, Mijdrecht, telefoon 02979-1251.

Advertenties kunnen zonder opgaaf van redenen worden geweigerd.

onder toezicht blijft, ook niet te horen krijgt indien er zich wel iets zou ontwikkelen.

Pynenburg vertelde van zijn epidemie van atypische pneumonieën, die hij registreerde en waarover inmiddels een zeer goed artikel in het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde is verschenen.

Het bestuur en enkele trouwe bezoekers moeten een traan wegspuiten in verband met het feit dat veel moeite slechts werd beloond met de aanwezigheid van een heel klein aantal leden. Dit houdt stellig verband met de grote afstanden in ons centrum. Het bestuur heeft met het dagelijks bestuur van het N.H.G. gecorrespondeerd teneinde te komen tot het afscheiden van een centrum Eindhoven en omgeving. Reeds is hiermee uit nood in 1963 bij wijze van proef begonnen. Het aantal bezoekers was hoopgevend. Dit wil overigens niets zeggen over onvoldoende activiteit van de leden: de groep voor medische psychologie onder leiding van Marlet en Van Balen betaat uit negen leden; vele leden hebben een of andere functie bijvoorbeeld in het Kringbestuur, in diverse commissies, als leider van een verpleeghuis, anderen geven cursus voor jonggehuwden, doen onderzoeken op preventief-geriatrisch terrein, of doen een onderzoek met kans op een promotie of werken in hun eigen praktijk een onderzoek uit dat mogelijk in huisarts en wetenschap zal kunnen worden gepubliceerd. Aan de periferie van het centrum vormen zich, mede door afstand en tijd, discussiegroepjes, studiegroepen medische psychologie of worden avonden met staven van ziekenhuizen gehouden.

Het bestuur heeft evenals het dagelijks bestuur van het N.H.G. zorgen over de levensvatbaarheid van een centrum Den Bosch, omdat het meent dat er aldaar tenminste op dit ogenblik een onvoldoend aantal leden is, dat het centrum kan doen functioneren.

Overigens is het bestuur van mening, dat talloze goed gesteileerde vragen uit de rijke, maar verborgen voorraden van de algemene praktijk, door kijken, vorsen en luisteren naar anderen, zullen kunnen worden beantwoord. Een ieder staat het vrij hieraan mee te doen of de eerste steen aan het rollen te brengen!

K. Ebeling Koning

AANVULLENDE LEDENLIJST

Van 30 mei tot en met 30 juni 1963

Nieuwe leden:

Dr J. H. Aarts, van Bassenstraat 2, Rotterdam
H. P. ter Meulen, Zonnebrink 5, Winterswijk
A. H. Tierie, Koepoortstraat 40, Doesburg
P. G. J. Visser, Joh. Huizingalaan 170,
Amsterdam-Slotervaart

F. W. A. Claessen, St. Bernardusstraat 20, Hoeven
A. C. van Rooy, Bosscheweg 6, Boxtel.

Nieuwe buitengewone leden:

E. v. d. Weg, Hoofdweg 1179, Nieuw-Vennep (was werkend lid).

Kandidaat-leden:*

J. Th. B. Meijman, H. Koningsbergerstraat 86,
Amsterdam-W-II
J. F. Erdmann, Rembrandtlaan 6, Nieuw-Loosdrecht
H. van Beusekom, Lageweg 20, Bergum (Fr.)
D. A. Kramer, Spilsluizen 11, Groningen
H. M. H. Kupers, Olmenstraat 16, Dorst (N.B.).

Mutaties:

Jhr H. Backer, naar Stationsstraat 6, Woudenberg (U.)
(was Schouwen-Duiveland).
A. J. I. M. Broekman naar Dr Bloemlaan 49, Den Haag
H. F. Langendonk naar van Eeghenstraat 4, Amsterdam
F. M. A. Carree naar Bergseplaslaan 2, Rotterdam-13
J. M. Paauw naar Koekoekstraat 1, Wormerveer
R. Coutinho naar Schilderend 40, Den Burg (Texel)

* Bezwaren tegen kandidaat-leden dienen binnen een maand schriftelijk bij het N.H.G.-bestuur te worden ingediend.